

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

พ.ศ.๒๕๖๑

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลภูแลนคา

อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

หลักการและเหตุผล
ประกอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ.๒๕๖๑

.....

หลักการ

เพื่อเป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์ เพื่อมิให้เกิดเหตุรำคาญและป้องกันโรคติดต่อจากสัตว์สู่คนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลภูแลนคา จึงได้จัดทำข้อบัญญัติการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ.๒๕๖๑

เหตุผล

ชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลภูแลนคาเป็นชุมชนที่มีขนาดใหญ่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และมีการเลี้ยงสุนัขและแมวเป็นจำนวนมาก ซึ่งในบางครั้งเจ้าของสุนัขและแมวยังไม่มีความตระหนักในเรื่องการดูแล รักษาเลี้ยงดูและการควบคุมการปล่อยสุนัขและแมว ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาสุนัขกัดทำร้ายผู้อื่นที่มีใช้เจ้าของ หรืออาจเกิดโรคติดต่อจากสุนัขหรือแมวสู่คนเพื่อเป็นการดูแลรักษาสุขภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลภูแลนคาให้ดีขึ้น ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับเหตุเดือดร้อนจากการเลี้ยงสัตว์ ควบคุมโรคระบาด มลภาวะและสภาพแวดล้อม เป็นพิษและกำหนดมาตรการในการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัขและแมว จึงได้ตราข้อบัญญัติเรื่อง
นี้ขึ้น

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลภูแลนคา
เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ.๒๕๖๑

.....

โดยที่เห็นเป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ.๒๕๖๑ ขึ้นบังคับใช้

อาศัยความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมประกอบกับมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลภูแลนคา โดยได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภูแลนคา และความเห็นชอบของนายอำเภอบ้านเขว้า จึงได้ตราข้อบัญญัติขึ้นไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัติ นี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ.๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัติ นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดแย้งกับข้อบัญญัตินี้ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ข้อบัญญัตินี้ มิให้ใช้บังคับแก่

๑. การเลี้ยงและปล่อยสัตว์ของทางราชการ
๒. การเลี้ยงสัตว์ของผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

ข้อ ๕ ในข้อบัญญัตินี้

“สัตว์” หมายถึง สุนัขและแมว

“การเลี้ยงสัตว์” หมายถึง การมีสัตว์ไว้ในครอบครองและดูแลเอาใจใส่บำรุงรักษาตลอดจนให้อาหารเป็นอาจิดน

“การปล่อยสัตว์” หมายถึง การสละการครอบครองหรือปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงโดยปราศจากการควบคุม

“เจ้าของสัตว์” หมายถึง ผู้ครอบครองสัตว์ แต่ไม่รวมถึงผู้ให้อาหารสัตว์เป็นประจำ

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายถึง กรง ที่ขัง หรือที่เลี้ยงอื่นที่มีการควบคุมของเจ้าของสัตว์

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายถึง สถานที่หรือทางซึ่งไม่ใช่เป็นของเอกชนและประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรร่วมกันได้

“สิ่งปฏิกูล” หมายถึง อุจจาระหรือปัสสาวะและสิ่งอื่นใดซึ่งเป็นสิ่งโสโครกมีกลิ่นเหม็น

“สัตว์ควบคุมพิเศษ” หมายถึง

๑. สุนัขสายพันธุ์ที่ดุร้าย เช่น ร็อตไวเลอร์ (Rottweiler) , พิทบูลเทอร์เรีย (Pitbull terrier) , บลูเทอร์เรีย (Bullterrier) , บางแก้ว , โดเบอร์แมน , ฟิล่า , อัลเซเชียน (เยอรมันเชพเพิร์ด) , มาสทิสต์ , เซาเซา , อลาสก้า มาราไมท์ หรือสายพันธุ์ที่ใกล้เคียงกันกับที่กล่าวมาทั้งหมดหรือลูกผสมสายพันธุ์ดังกล่าว

๒. สัตว์ที่มีประวัติทำร้ายคนหรือพยายามทำร้ายคน โดยมีหลักฐานการแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ

๓. สัตว์ที่มีพฤติกรรมไล่ทำร้ายคนหรือสัตว์ โดยปราศจากการขู่ขู่

๔. สัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

“การขึ้นทะเบียน” หมายถึง การนำเอกสารเกี่ยวกับสุนัขหรือแมวที่จดทะเบียนไว้แล้วแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อบันทึกรายละเอียดรูปพรรณสัณฐาน

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายถึง นายกองค้การบริหารส่วนตำบลภูแลนคา

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายถึง ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายถึง เจ้าพนักงานซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕

ข้อ ๖ ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบล รักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

หมวดที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๓๗ ห้ามมิให้ผู้ใดปล่อยสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะ หรือในที่อื่นใดที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนดโดยเด็ดขาด

ข้อ ๔ เพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ให้พื้นที่ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ดังนี้

(๑) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์โดยเด็ดขาด

๑.๑) พื้นที่ผังเมืองประกาศเป็นเขตพาณิชยกรรมและเขตราชการหนาแน่น

๑.๒) พื้นที่ผังเมืองประกาศเป็นประเภทอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์

ศิลปวัฒนธรรมไทย

๑.๓) สถานที่ท่องเที่ยว

๑.๔) วัด โรงเรียน สถานที่ราชการ

(๒) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ต้องอยู่ภายใต้มาตรการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

๒.๑) พื้นที่อยู่อาศัยไม่หนาแน่นหรือห่างจากชุมชนไม่เกิน ๕๐๐ เมตร เป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ไม่เกิน ๕ ตัว

๒.๒) พื้นที่อยู่อาศัยไม่หนาแน่นหรือห่างจากชุมชนเกิน ๕๐๐ เมตร เป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ เกิน ๕ ตัว

ต้องมีการปฏิบัติภายใต้มาตรการดังนี้

๑. สถานที่ตั้ง

- ๑) ต้องตั้งอยู่ในสถานที่ที่ไม่ก่อเหตุรำคาญให้กับผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง
- ๒) ต้องมีบริเวณเลี้ยงสัตว์ซึ่งกันเป็นสัดส่วนและให้อยู่ห่างเขตที่ดินสาธารณะ ทางน้ำสาธารณะ หรือที่ดินต่างเจ้าของ และมีที่ว่างอันปราศจากหลังคาหรือสิ่งใดปกคลุมโดยรอบบริเวณเลี้ยงสัตว์นั้นไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตรทุกด้าน เว้นแต่ด้านที่มีแนวเขตที่ดินติดต่อกับที่ดินของผู้เลี้ยงสัตว์ประเภทเดียวกัน

๒. อาคารและส่วนประกอบ

- ๑) ต้องมีความมั่นคงแข็งแรงมีลักษณะเหมาะแก่การเลี้ยงสัตว์ประเภทนั้น
- ๒) พื้นต้องเป็นพื้นที่ทำความสะอาดได้ง่าย
- ๓) ต้องมีช่องทางให้แสงสว่างหรือแสงแดดส่องอย่างทั่วถึง
- ๔) ต้องให้สัตว์อยู่กันอย่างไม่แออัด เหมาะสมกับจำนวนสัตว์
- ๕) ต้องจัดให้มีการระบายอากาศให้มีการถ่ายเทอย่างเพียงพอ

๓. การสุขาภิบาลทั่วไป

- ๑) ต้องเก็บกวาดมูลสัตว์เป็นประจำทุกวัน ไม่ให้ส่งกลิ่นเหม็นอันเป็นเหตุรำคาญ และต้องไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์หรือสัตว์นำโรค
- ๒) ต้องป้องกันเสียงรบกวนของสัตว์ไม่ให้เป็นเหตุรำคาญแก่ผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง
- ๓) ต้องควบคุมดูแลไม่ให้สัตว์ออกไปทำความเสียหายแก่ทรัพย์สินหรือทำความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง
- ๔) การกำจัดซากสัตว์ให้ใช้วิธีการเผาหรือฝัง เพื่อป้องกันการเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงและสัตว์นำโรค และก่อเหตุรำคาญจากกลิ่นเหม็น

หมวดที่ ๒ การจดทะเบียนสัตว์

ข้อ ๙ ในการจดทะเบียนสัตว์ ให้เจ้าของบ้านหรือเจ้าของสัตว์ที่ครอบครองสัตว์เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖๐ วันขึ้นไป ยื่นคำขอใบรับรองการจดทะเบียนและขึ้นทะเบียนสัตว์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลภูแลนคา หรือสถานที่ใดตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่สัตว์ตายหรือได้พบสัตว์ที่ตายแล้ว เจ้าของบ้านหรือเจ้าของสัตว์มีหน้าที่ต้องแจ้งการตายหรือพบสัตว์ที่ตายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่สัตว์ตายหรือพบสัตว์ที่ตาย เพื่อปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

กรณีที่สัตว์พ้นไปจากการครอบครองของเจ้าของสัตว์ เช่น หาย ยกสัตว์ให้บุคคลอื่น เป็นต้น เจ้าของสัตว์มีหน้าที่ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่สัตว์พ้นไปจากการครอบครอง

หมวดที่ ๓ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

ข้อ ๑๑ ในการเลี้ยงสัตว์ ให้เจ้าของสัตว์มีหน้าที่ต้องปฏิบัติต่อไปนี้

(๑) ต้องนำสัตว์ที่มีอายุระหว่าง ๒-๔ เดือน ไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นครั้งแรกและต้องนำสัตว์ไปฉีดวัคซีนครั้งต่อไปตามที่กำหนดในใบรับรองการฉีดวัคซีน

(๒) จัดสถานที่เลี้ยงตามความเหมาะสมของสัตว์โดยมีขนาดเพียงพอแก่การดำรงชีวิตของสัตว์มีแสงสว่างและการระบายอากาศที่เพียงพอ มีระบบการระบายน้ำและการกำจัดสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะทั้งนี้ตามประกาศของพนักงานเจ้าหน้าที่

กรณีเป็นสัตว์ควบคุมพิเศษจะต้องเลี้ยงในสถานที่ หรือกรงที่สัตว์ไม่สามารถเข้าถึงบุคคลภายนอกได้ และมีป้ายเตือนให้ระมัดระวังโดยสามารถสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจน

(๓) ควบคุมดูแลสัตว์มิให้ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่น

(๔) รักษาสถานที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดอยู่เสมอ จัดเก็บสิ่งปฏิกูลให้ถูกสุขลักษณะเป็นประจำไม่ปล่อยให้เป็นที่สะสมหมักหมมจนเกิดกลิ่นเหม็น หรือแหล่งเชื้อโรคที่เป็นอันตราย

(๕) ต้องรับผิดชอบต่อความเป็นอยู่ของสัตว์ให้ดำรงชีวิตอยู่อย่างปกติ หากเจ้าของสัตว์ไม่สามารถเลี้ยงดูสัตว์ได้เป็นการชั่วคราว ต้องจัดให้มีผู้ดูแลความเป็นอยู่ของสัตว์ให้เป็นปกติ

(๖) จัดให้มีการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคในสัตว์ เพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์

(๓) ให้เลี้ยงสัตว์ภายในสถานที่ของตน ไม่ปล่อยให้สัตว์ออกนอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ โดยปราศจากการควบคุม กรณีเป็นสัตว์ดุร้ายจะต้องเลี้ยงในสถานที่หรือกรงที่บุคคลภายนอกเข้าไปไม่ถึงตัวสัตว์ และมีป้ายเตือนให้ระมัดระวังไว้อย่างชัดเจน

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามคำแนะนำของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ข้อ ๑๒ ให้เจ้าของสัตว์มีหน้าที่ต้องกำจัดสิ่งปฏิกูลอันเกิดจากสัตว์ของตนในที่หรือทางสาธารณะ

ข้อ ๑๓ เมื่อมีกรณีสงสัยหรือพบว่าสัตว์ที่ตนเลี้ยงไว้มีอาการโรค เช่น อาการดุร้าย วิ่งเพ่นพ่าน กัดสิ่งที่ยางหน้า หรือเชื่องซึม ชุกตัวในที่มืด ปากอ้าลิ้นห้อยแดงคล้ำ น้ำลายไหล เดินโซเซ ตัวแข็ง ขาอ่อนเปลี้ย เจ้าของสัตว์มีหน้าที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายใน ๒๔ ชั่วโมง

เมื่อสัตว์ซึ่งปรากฏอาการตามวรรคหนึ่ง กัดหรือทำร้ายบุคคลใด ให้เจ้าของที่เป็นผู้ครอบครองสัตว์จับสัตว์นั้นกักขังไว้เพื่อ สังเกตอาการไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน และแจ้งอาการสัตว์ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสัตวแพทย์ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/อำเภอทราบ

เมื่อสัตว์ซึ่งปรากฏอาการตามวรรคหนึ่ง ตายหรือสงสัยจะเป็นโรคเจ้าของสัตว์ต้องแจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสัตวแพทย์ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/อำเภอเพื่อตรวจหาโรคสัตว์

ข้อ ๑๔ บุคคลใดให้อาหารสัตว์เป็นประจำหรือครั้งคราวมีหน้าที่สังเกตอาการสัตว์ หากปรากฏกรณีสงสัยว่าสัตว์ดังกล่าว มีอาการตามข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายใน ๒๔ ชั่วโมง

ข้อ ๑๕ เมื่อสัตว์ตาย เจ้าของสัตว์จะต้องกำจัดซากสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะเพื่อป้องกันมิให้เป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค เพาะพันธุ์แมลงหรือพาหะนำโรคโดยวิธีที่ไม่ก่อเหตุรำคาญและไม่ให้เกิดการปนเปื้อนในแหล่งน้ำ

ข้อ ๑๖ เมื่อสัตว์ที่เลี้ยงไว้ มีอาการโรคสัตว์หรือเป็นโรคสัตว์หรือถูกสัตว์ซึ่งเป็นโรคกัดหรือทำร้ายเจ้าของสัตว์มีหน้าที่ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือสัตวแพทย์สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/อำเภอ

ข้อ ๑๗ เจ้าของสัตว์มีหน้าที่ต้องอำนวยความสะดวกหรือไม่กระทำการใดอันเป็นการขัดขวางการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ และห้ามมิให้บุคคลใดขัดขวางการจับสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของในที่สาธารณะ ทั้งนี้ให้เจ้าของสัตว์หรือบุคคลอื่นใดมีหน้าที่ให้ข้อมูลสัตว์ที่สงสัยว่าจะเป็นโรคสัตว์

ข้อ ๑๘ เมื่อมีประกาศเขตระบาดของโรคสัตว์หรือประกาศเขตโรคสัตว์ชั่วคราว ห้ามมิให้ผู้ใดเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ภายใน และเข้า-ออก ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลภูแลนคา เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๑๙ ผู้ใดนำสัตว์ออกนอกสถานที่เลี้ยง ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมสัตว์ด้วยอุปกรณ์ที่แข็งแรงพอที่จะหยุดยั้งมิให้สัตว์ทำร้ายผู้อื่นหรือทำความเสียหายแก่สิ่งของสาธารณะหรือของผู้อื่นได้ข้างที่แห่งที่

(๒) กรณีที่เป็นสัตว์ควบคุมพิเศษ ต้องสวมใส่อุปกรณ์ครอบปากและสายลากจูงที่แข็งแรงและจับสายลากจูงสัตว์ห่างจากตัวสัตว์ไม่น้อย ๕๐ เซนติเมตร

หมวดที่ ๔

อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ข้อ ๒๐ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕ ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบลภูแลนคาในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

หมวดที่ ๕

บทกำหนดโทษ

ข้อ ๒๑ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อห้ามหรือข้อควรปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.๒๕๓๕

ประกาศ ณ วันที่ ๒ เดือน กรกฎาคม

พ.ศ.๒๕๖๑

(นายนียม ดิเรกศิลป์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลภูแลนคา

เห็นชอบ

(นายธีรศักดิ์ โฉมศิริ)

นายอำเภอบ้านเขว้า